

Előzetes nyári számunkból

Nyári témáink közül több írásban is a pedagógusok pszichológiai ismereteiről olvashatunk, elsőként Fodor Lászlónak *A pedagógus és az oktatási tevékenységek pszichológiai dimenziója* című írásában. „Az iskolákban szinte napi rendszerességgel jelentkező nevelési és oktatási problémák, a különböző tanulási nehézségek, a fejlődési rendellenességek, a növendékek érzelmi, akarat, jellembeli vagy szokásbeli diszfunkciói (...) egyes viselkedési deviációk szakszerű megoldása megfellebbezhetetlenül követeli, hogy a pedagógusok alapos, korszerű és érvényes pszichológiai képzettséggel rendelkezzenek.” – állapítja meg a szerző, aki szerint: „Korszerű és jól kikerekedett pszichológiai műveltség révén a pedagógus egyrészt olyan elméleti alapra tesz szert, amelyre szilárdan ráépítheti egész pedagógiai tevékenységét, másrészt olyan gyakorlati képességek birtokába is jut, melyek az optimális pályamegvalósítás elengedhetetlen előfeltételei.”

Szinte ugyanerre a következtetésre jut *Műhely* rovatunk egri vendége, Klement Mariann, illetve a neves nemzetközi pedagógusokat megidéző *Portré* rovatunkban a francia Maurice Debesse. „A serdülőkor elkerülhetetlen konfliktusok nélkül, ez életkori sajátosság. Erre a pedagógusnak fel kell készülnie, ha a munkáját professzionális szinten kívánja végezni. (...) Az iskolákban dolgozóknak jelenleg nincs semmiféle speciális képzettsége a napi iskolai életben felmerülő konfliktusok kezelésére. Különösen nincsenek arra felkészülve, hogyan közvetítsék ilyen esetekben a hatékony készségeket és attitűdöket a diákok felé, hiszen ezen a téren nincs biztonságot adó tudásuk.” – olvashatjuk az egri főiskola tanársegédjének írásában, a francia pedagógusról pedig megtudjuk, hogy „Meggyőződéssel vallotta, hogy a nevelés roppant bonyolult kérdéseinek megoldása mindenekelőtt pszichológiai utakat kér ...”

„Ha általános iskolai, középiskolai éveimre gondolok vissza, az első dolog, ami az eszembe jut, a tananyag mennyisége, a tanárok állandó versengése az idővel és a tananyaggal, hogy leginkább a mennyiség döntött a minőség fölött.” – írja Simon Réka Zsuzsanna, aki az *Képességfejlesztés és ismeretközpontúság* című írásában vizsgálja, hogy az iskola mennyire tartja fontosnak az alapvető készségek, képességek – közöttük a szövegértés-szövegalkotás képessége – kialakítását.

Muhi Sándor tanulmányának folytatásában „erőfeszítésekről, sikerekről, kudarcokról, nekiiramodásokról, megtorpanásokról, váratlan felismerésekről mesél” a művészeti nevelés témakörében megszületett dolgozatok ismertetése kapcsán, miközben állítja, „hogya ha nehezen is, de folyamatosan alakul, csiszolódik, gazdagodik a dolgozatok szerkezete, tartalma, nyelvezete.”

Szőke Anna írásában napjaink egyik divatos fogalmáról, az identitásról olvashatunk érdekes és nagyon tanulságos gondolatokat. A vajdasági pedagógus saját élményei alapján közelíti meg a kérdést, hisz az azonosságtudat „kialakulásában az intézmények hatását nem zárhatjuk ki, de döntő tényező a családi környezet. Az egyéni azonosságtudat állandó változásban van, alapsejtje azonban végig kíséri az embert.”

Stuber György egyike azoknak a külhoni pedagógusoknak, akik önzetlenül dolgoznak a svédországi magyar gyermekek azonosságtudatának formálásában, „saját anyanyelvi kultúránkat megszerettetni azokkal a gyermekekkel, akiket nem ér nap mint nap magyar élmény, akiknek a hétköznapijai nem a magyar kultúrközegben folynak.”

Örökség rovatunkban a kolozsvári Farkas utcába invitáljuk olvasóinkat, hisz talán nincs a magyar művelődés és oktatás történetében még ilyen utca, ahol ötszáz lépésnyi távolságon ennyi szellemi erő és szépség halmozódott volna föl az évszázadok során – többszáz éves középiskolák, egyetem és levéltár, kőszínház és koncertterem, Mátyás korabeli gótikus templom és 14. századbeli térszobor –, ahol Apáczai Csere János tanított és Mikes Kelemen tanult ... Az utca történetét, házait a jeles helytörténész, Asztalos Lajos mutatja be, arról pedig, hogy milyen életre szóló élményeket hagyott a szülőföldnek e kis szeglete az ott lakó és ott tanuló diákokban, Apor Péter báró mellett két neves művész, Árkossy István és Bágyoni Szabó István *Beszélgetőkönyvének* részleteiből szerezhethünk tudomást, melynek olvasása után talán nekünk, itthon maradt kolozsváriaknak is szebbé válnak az öreg hársfák árnyékában meghúzódó, kissé kopott tanári lakások.

Nyári számunkban új rovatát, a *Néprajzot* azzal a szándékkal indítjuk, hogy a magyar népi kultúra iskolai oktatásához, gyermekeink azonosságtudatának fejlesztéséhez nyújthassunk segítséget. Az első rovat anyagát Móser Zoltán fotóművésznak köszönhetjük, a művész készülő *Névviseletek* című könyvsorozatából a közelgő Szent Bertalan-naphoz kötődő szokásokat választottuk.

Olvassák lapunkat és használják ki a vakáció nyújtotta időt arra is, hogy írjanak nekünk a magyar nyelvű oktatás és nevelés fontos kérdéseiről és eredményeiről.

Megtisztelő figyelmüket köszöni

Székely Győző
főszerkesztő